

TATYJANA TOLSZTAJA

Az ablak

Sulgin gyakran, hetente egyszer biztosan, de akár kétszer is átment a szomszédjához ostáblázní.

Bugyuta egy játék, nem úgy, mint a sakk, de azért ez is szórakoztató. Sulgin először kissé feszélyezve érezte magát, mert ostáblát csak a ferdeszeműek játszanak – kurkuma, ses-bes, urjuk – de aztán belejött. Szomszédja, Frolov Valéra is tősgyökeres szláv volt, semmi köze holmi zöldségesekhez.

Kávét főznek, játszanak és beszélgetnek is, mindezt intelligensen.

– Mit gondolsz, Kaszjanovot leváltják?

– Állítólag igen.

Frolov Valéra lakásában minden alkalommal megjelent valami új dolog. Elektromos tea-főző. Sasliksütő nyársakkal. Női cipő formájú piros mobiltelefon. Nagy, álló gzseli porcelánóra. Igazán szép holmik, de feleslegesek. Az óra például a fél szobát elfoglalja, viszont nem jár.

Sulgin azt kérdezi:

– Ez új?

Erre Frolov:

– Igen... új...

Sulgin megjegyzi:

– Mintha legutóbb kisebb tévéd lett volna.

– A tévé az csak tévé.

Aztán egyszer az egyik sarokban egy nagycsomó kartondoboz volt felhalmozva. Frolov kiment kávé főzni, Sulgin közben kinyitott egy dobozt és belenézett: mintha valami női műbőr holmi lett volna benne.

Aztán kedden azt látja, hogy ott, ahol korábban a tálalószekrény állt, most egy boltív van a falba építve, és mögötte egy szoba. Azelőtt soha nem volt ott szoba. De nem is lehetett, hiszen az a ház utca felőli fala. A boltív fölött műborostyán volt felszögelve.

Sulgin nem bírta tovább.

– Már ne haragudj, de megmagyaráznád? Először is, hogy került ide ez a szoba? Hiszen ez itt a végfal!

Frolov Valéra sóhajtott egyet, és úgy tűnt, zavarba jött.

– Jól van, ha már... Van egy hely... Egy kisablak. Ezt mind ott adják... Ingyen.

– Na ne süketelj! Semmi sincs ingyen.

– Nincs, de itt adnak. Ahogy Jakubovicsnál a „Szerencsekerékben”¹: „Ajándékok a stúdió-

¹ A játék Oroszországban is sikeres változatáról van szó (*Polje csugyesz*), amelynek műsorvezetője Leonyid Jakubovics. A játékosok rendszerint különleges ajándékokat visznek a műsorvezetőnek, például ételféleségeket, kézműipari termékeket stb. arról a tájegységről, ahonnan érkeztek (*a ford.*).

ba!” Jakubovicsnak szerinted fizetnek az emberek? Beföttet visznek neki... Gondolod, mege-szi őket? Kidobálja mind, elhiheted! Szerinted a beföttektől olyan rafinált a tekintete?

Frolov próbálta elterelni a szót, de Sulgin nem hagyta annyiban, le sem lehetett állítani. Hol ez az ablak? De leginkább a szoba nem hagyta nyugodni. Neki csak egyszobás lakása volt, így például a síléceket muszáj volt a lomkamrában tartania. Frolov egyre csak mellébeszél, mire Sulgin úgy elcsüggedt, hogy egymás után négy játszmát is elvesztett, ilyen ellenféllel pe-dig unalmas játszani. A szomszéd kénytelen volt kitalálni.

– Fontos – tanította Frolov –, hogy amikor kikiáltanak az ablak mögül, mondjuk: „Kávédaráló!”, feltétlenül azt kell visszakiáltani, hogy „Viszem!” Ez a legfontosabb. Ne felejtsd el, és nehogy eltévedsz!

Sulgin másnap kora reggel elindult az ablakhoz. Az épület kívülről amolyan igazi szovjet stílusú volt, olyasmi, mint az autójavító műhelyek, vagy mint egy üzemvezetőségi hivatal. Harmadik udvar, ötödik épület, mindenhol olaj és fogaskerekek. Szakadt, munkaruhás alakok rohangálnak ide-oda. Frolov Valéra átverte – döbrent rá bosszankodva Sulgin. De ha már egyszer eljött, megkereste az ablakot, amely egy teljesen szokványos ablak volt, mélyen a fal-ba építve, fa spalettával, a fizetést adják ki ilyeneken. Odament és bekopogott.

A spaletta rögtön kinyílt, de mögötte nem volt senki, csak egy darab zöld fal látszott és a kellemetlen fény, mintha neoncsövek világítanának, akárcsak egy könyvelőirodában.

– Csomag! – kiáltottak az ablak mögül.

– Viszem! – kiáltott Sulgin.

Valaki kidobott neki egy csomagot, hogy ki, azt nem lehetett látni. Sulgin felkapta, és odébb szaladt vele. Se nem látott, se nem hallott az izgalomtól. Aztán kicsit megnyugodott. Körülnézett, az emberek ide-oda járkáltak, de az ablakhoz nem ment oda senki, mintha nem érdekelné őket. Micsoda balekok! Sulgin hazavitte a csomagot, a konyhaasztalra egy hirdető-újság lapjait terítette, aztán egy ollóval óvatosan levágta a csomagról a zsinort, letépte a vi-asz plombákat és széthajtotta a kraftpapírt. A csomagban négy fásírt volt.

Sulgin megsértődött, hogy Frolov Valéra bolondot csinált belőle. Bedühödött, kiment a lépcsőházba, és hosszasan nyomta Frolov csengőjét. Senki nem nyitott ajtót. Állt ott még egy darabig, aztán lement az utcára, és megnézte a ház falát. Semmi változás. Hogy férhet el ott az a szoba?

Estére Valéra is megkerült, és megint ostáblázni kezdtek.

– Elmentél?

– El.

– Adtak valamit?

– Adtak.

– Keveset?

– Keveset.

– Legközelebb többet adnak. A legfontosabb, hogy mindig csak azt kiáltsd: „Viszem!”

– És ha nem kiáltok?

– Akkor nem adnak semmit.

És Sulgin megint elment, és megint különféle kerekek, hordók és törött raklapok között vágott át a harmadik udvarba, az ötös számú épülethez. És az ablak megint nem érdekelt senkit rajta kívül. Kopogtatott a spalettán, és a spaletta kitérült.

– Nemezcsizma! – kiáltották az ablakból.

– Viszem! – rikoltotta dühösen Sulgin.

Szürke, rövid és lyukas csizmákat dobtak ki. Mi a fene ez? – forgatta a csizmát Sulgin, – minek ez nekem? Odébb ment, mintha rá akarna gyújtani, és a csizmákat a szemetesbe dobta. Senki sem látta. Újra az ablakhoz ment, bekopogott, de az ablak nem nyílt ki.

Másnap nem akart elmenni, de valahogy sehol sem találta a helyét. Kiment, hogy újra megnézzze a ház falát, de oda már állványokat állítottak fel, fekete hajú munkások kopácsoltak, valamit elkerítették.

„Na, ránk zúdultak a törökök” – gondolta Sulgin.

Az ablaknál ezúttal kígyózó sor állt, ezért aztán Sulginnek még a torka is összeszorult, aggodni kezdett, hogy neki nem marad semmi. A sor nagyon lassan haladt, valami probléma adódhatott. És valaki, úgy látszik, vitatkozni próbál és elégedetlenkedik, de a fejek között nem lehetett pontosan látni, ki tartja föl a sort. Végre Sulgin is az ablakhoz ért.

– Virág! – hallatszott bentről.

– Viszem! – válaszolt dühösen Sulgin.

Bár nagyon szeretne volna, de nem dobta a szemébe a virágokat. Volt egy halvány sejtése, hogy a sor, a zúgolódás és az elvesztegetett idő, büntetés a kidobott csizma miatt. Végül is mindezt ajándékba kapta, bár hogy miért, azt nem tudni. Másoknak viszont fehér papírba csomagolt, nagy dobozokat adtak. Egyesek kézikocsival jöttek.

Egyek egy hot-dogot? – gondolta Sulgin. De a keze tele volt, a hot-dogot pedig két kézzel kell enni, ha nem akarod lecsöpögtetni magad ketchuppal. Sulgin a hot-dogos lányra nézett – szimpatikus! – gondolta, és átnyújtotta neki a csokrot.

– Ezt a gyönyörű szemeiért, hölgyem!

– Ó, milyen csodás! – örvendezett a lány.

Szó szót követett, és este, munka után Okszána már Sulginnal sétált a Manyezsnaja téren. Arról beszéltek, hogy milyen szép lett itt minden, csak nagyon drága. De nem számít, ha holnap szerencsénk lesz, esetleg mi is veszünk magunknak gzseli porcelánt, ahogy mások, gondolta Sulgin. Sötétedés után sokáig csókolóztak még a Sándor-kertben, a Rom-barlangnál. Sulgin nem szívesen indult még haza, mert Okszána nagyon tetszett neki...

– Vasaló! – kiáltotta az ablak.

– Viszem! – felelt vidáman Sulgin.

Már a háztartási gépeket kezdték osztogatni, csak türelemmel kell lenni. Otthon Sulgin felszerelt egy polcot, és rárakta az összes új szerzeményét. Már volt egy zománcos bödönje, egy edényfogó kesztyű garnitúrája, kávékészlete, kettő az egyben samponja, egy atlanti hering konzervje, egy kiló halvány rózsaszínű angóragyapjúja, egy Sziszifusz márkájú állítható villáskulcs készlete, két nylon borítású vonalas füzete, egy arab Nofretete-mintás bőrpuffja, fürdőszobai gumiszőnyege, Novikov *Orosz paródia* című könyve és még egy idegen nyelvű könyve, egy gázöngyújtó töltő palackja, a gyógyító Pantyelejmont ábrázoló papír ikonja, egy piros golyóstollkészlete és egy tekerics filmje. Az élet megtanította Sulgint arra, hogy semmit se utasítson vissza, és ő nem is utasított vissza semmit. Deszkákat és szél-deszkákat is adtak, ő ezeket a hulladék deszkákat is elhozta és berakta a lomkamrába, a slécek mellé. Ha lesz nyaralója, még a szél-deszkák is jól jönnek.

Sulgin a lépcsőházban futott össze Frolovval, aki arról kérdezte, miért nem megy ostáblázní. Sulgin elmagyarázta, hogy szerelmes, és hamarosan megnősül, így áll a dolog. De az illendőség kedvéért mégis bement játszani. Sulginnek kellemetlen meglepetés volt, hogy

Frolovnak már minden szobában van egy tévéje, s az egyik közülük lapos, mint a reklámban. És ahogy a reklámban is, a falra van felszerelve. Az új szobába azonban Frolov nem hívta be Sulgint, valószínűleg azért – vélte Sulgin –, mert ott már nemcsak egy szoba volt, hanem sok, és a szobák hosszú sora az utca felé, valahová a mélybe nyúlik, ami teljességgel lehetetlen.

A vasaló után valóban minőségi ugrás jött: dőltek a mixerek, robotgépek, ventilátorok, kávédarálók, majd egy grillsütő következett, aztán – nyilván csak tévedésből –, egy másik, pontosan ugyanolyan. Az ajándékok mérete egyre nőtt, Sulgin szinte tudta, hogy kézikocsival kell jönnie. És valóban, egy mikrosütőt kapott. Csak egyetlen dolog szomorította el: a láthatatlan Jakubovics leginkább kínai gyártmányú gépeket szállított neki, Philips ritkán akadt. Az esküvő előtt Sulgin titokban azt remélte, hogy az ablakban kitalálják, mi jönne jól neki: egy aranygyűrű a menyasszonyának, vagy egy előre kifizetett ünnepi vacsora egy étteremben, de nem találták ki, és az esküvő napján egy kézi fűrógépet adtak.

Sulgin nem mesélt Okszánának az ablakról, tetszett neki, hogy titokzatosnak és mindenhatóan tűnhet a lány szemében. Okszána először örült, hogy annyi sok jó dolgot kaptak, de aztán egyszerűen már nem volt hová tenni a dobozokat. Sulgin megpróbált kihagyni néhány napot, és nem ment Jakubovicshoz, de a következő alkalommal semmi elektromosat nem adtak neki, csak pezsgőspoharakat, ez nyilvánvaló visszalépést jelentett. És másnap megint csak poharakat kapott. Egy hétig kellett idegeskedni, mire újból elektromos eszközök kerültek ki az ablak mögül: először hosszabbítók, majd csak azután álltak elő komolyabb dolgokkal. És ekkor jött a büntetés: az ablak – figyelmeztetés nélkül – egy 110 voltos elektromos sütédedényt adott, de transzformátort nem adott hozzá. Természetesen az edény rögtön leégett, irtózatosan bűdös, égett szagot árasztott, még a biztosítékot is levágta. Az ablak haragudott még néhány napig, és különféle dolgokat szózott Sulgin nyakába, amelyek közül egyik sem volt a mi elektromos hálózatunknak megfelelő. Egyszer még egy ausztráliai, háromvillás csatlakozóval ellátott készüléket is adott. De Sulgin most mindent higgadtan fogadott, és mindent engedelmesen elhozott. „Viszem!” – kiáltotta bocsánatkérő hangon, és mindenáron meg akarta mutatni, hogy ő a bűnös, és kész megjavulni. Tudta, hogy mire vár, és az ablak is tudta.

Amikor elérkezett a szülés ideje, és Okszánát bevitték a klinikára, Sulgin egy egyszerű fehér borítékot kapott. Rögtön kibontotta, és tényleg: egy kockás lapra nyomtatott betűkkel ez volt írva: 18,5 m². Taxival rohant haza, és először elszomorodott: minden úgy maradt, ahogy volt. De a falon, a tapéta alatt, mintha egy ajtó körvonalai tűntek volna elő. Lekaparta a tapétát, valóban egy ajtó volt, és az ajtó mögött egy szoba – tizennyolc és fél, nem csalás, nem ámítás. Sulgin ugrott egyet örömben, a jobb öklével a bal tenyerébe csapott, és nagyot kiáltott: „yes!!!”, körbetáncolta a szobát, mintha lezginkát² járt volna.

Bár, jól meggondolva, ez a csodálatos szoba nem lehet ott, ahol van, mert azon a helyen mindig is a szomszéd lakás volt, amelyben Nailja Fajnutgyinovna élt. Sulgin aggódalmasan nézett be hozzá, mintha csak gyufát akarna kérni, de semmi nem történt vele, Nailja Fajnutgyinovna ugyanúgy, mint mindig, mantit³ formázgatott. Visszament a lakásába: a szoba létezik, sőt friss festékszagot áraszt. A tapéta nem valami szép, de azt le lehet cserélni.

Okszána egy gyönyörű kislánnyal tért haza, akit rögtön, vita nélkül Kirocskának neveztek el. Sulgin azt mondta Okszánának, hogy az új szoba neki tartogatott meglepetés, és hogy mindig is ott volt a tapéta mögött. Okszána pedig azt mondta Sulginnak, hogy ő a leges-

² Gyors kaukázusi tánc (*a ford.*).

³ Közép-ázsiai népek tradicionális, tésztából készült húsos étele (*a ford.*).

legjobb és leggondosabb, és egészen egyszerűen bámulatos férfi. Most már csak egy babakocsi kellene Kirocskának. Sulgin elszaladt az ablakhoz, de az ablak babakocsi helyett egy óriási gáz sasliksütőt ajándékozott, két nagy piros palackkal, így az a nyaralóban is használható. „Nincs nyaralóm – mondta Sulgin a zárt spaletta előtt. – Nekem kisgyerekem van”. De az ablak mögött néma csend. Sulgin álldogált ott egy kicsit, majd megunta a várakozást, nem volt más választása, hazacipelte a sasliksütőt. „Ezt meg minek hoztad? – kérdezte Okszana. – Én babakocsit kértem”. „Holnap” – ígérte Sulgin, de másnap valami egészen képtelen dolog jutott neki: egy bojler beépítéséhez szükséges tartozékcsomag: csövek, idomok és csapok. Nem mentek jól Sulgin dolgai. Becsöngetett Frolov Valérához, aki csak nagy sokára nyitotta ki az ajtót, úgy látszik, hosszasan jött a szobáin keresztül, valahonnan a távolból.

– Fogd ezeket a bojler tartozékokat – mondta Sulgin.

– Nekem nem kell!

– Akkor egy grillsütőt vegyél át tőlem. Vagy akár kettőt is!

– A grillsütő sem kell.

– Valéra, ingyen a tiéd!

– Ingyen az égedta világon semmi sincs – válaszolt Frolov Valéra.

Sulgin megpillantotta szomszédja bánatos szeméit, és mögötte, szobái végtelen távlatában a mindent elborító tévénaradatot: tévék a padlón, a mennyezeten, és még bontatlanul, dobozokban is.

– Nem te magad mondtad, hogy van?

– Én nem azt mondtam, hogy van. Én azt mondtam, hogy ingyen adnak. Nagy különbség.

– Hát jó... Akkor vedd meg tőlem ezeket a bojler tartozékokat!

– Honnan lenne nekem annyi pénzem? – sóhajtott fel Frolov.

Sulginnak sem volt pénze, csak tárgyai. Nem volt mit tenni, a tartozékokat muszáj volt kivinnie a Szavjolovszkij-piacra, és ott nagy nehezen, az ár harmadéért rásózni egy barátságatlan kaukázusira.

„Maradtak volna otthon a napfényes Szkobarisztánjukban⁴, de nem, ők hozzánk járnak” – gondolta Sulgin. A pénzen kis fodrokkal díszített babakocsit vett Kirocskának, a legszebbet, a legdrágábbat. Másnap az ablak megint egy borítékot adott neki, a borítékban kockás lapra ez volt írva: „mínusz egy”. Sulgin megrémült, még a víz is kiverte: hát ez a mínusz meg mi? Otthon még jobban megrémült: Okszana sírva mesélte, hogy az új szobában, az egyik saroknál az egész vakolat leszakadt a mennyezetről, és ő úgy megijedt, még jó, hogy nem a babakocsira esett, amiben Kirocska feküdt. És valóban, egy teljes négyzetméter vakolat leszakadt, úgy hogy a beton is kilátszott. A szemetet eltakarították, de éjszaka megint valami zörgés hallatszott. Sulgin felugrott, megnézte, de semmi sem esett le. Egyszerűen mintha elmozdultak volna a falak, és a szoba is kisebb lenne egy kicsit.

Ekkor Sulginnak hirtelen eszébe jutott valami.

– Tegnap nem dobtál ki semmit? – kérdezte Okszanát.

– Csak azokat a deszkákat a kamrából, miért?

– Ne dobj ki semmit, kérlek – mondta Sulgin.

– De hát semmi szükségünk azokra az ócska deszkákra!

– Azt én jobban tudom!

⁴ Oroszország Pszkovi régiójának vicces, kissé gúnyos elnevezése (*a ford.*).

Persze semmiképp sem tudhatta jobban, minthogy azt sem tudta megfejtteni, miért csökkentették lakása területét: a bojlertartozékok vagy a hulladék deszkák miatt. Milyen szabályaik vannak egyáltalán? Lehet, hogy olyanok, mint az ostáblának? Rosszul lépett, és tessék, máris leütötték az egyik figuráját... Hát Frolov Valéra? Hogy játszik Frolov? Miért bővítik a lakását vég nélkül, miért halmozták el tévékkel?

Már vagy két hónapja minden csendes és unalmas volt, viszont biztonságos: Sulgin úgy járt az ablakhoz, mintha munkába járt volna, ahol mindenféle apróságot adtak neki: babahintőport, gemkapcsokat, egy ízetlen fehér „Sarkvidék” tortát, homeopátiás golyókat, nem tudni milyen betegsége, kis cserepes palántákat. Ezek nem foglaltak el nagy helyet. Jól viselkedett, nem dobott ki semmit, és mintegy az engedelmességéért és megértéséért megérdemelt jutalmat, egy borítékot vett át az ablaknál, amiben egy cédula volt: 25 m² balkonnal. Minden úgy ment, ahogy legutóbb, csak most Okszána maga fedezte fel a tapéta alatt az ajtót, és mire Sulgin hazaért, az arab puffot, az asztalt és a két fotelt már átvonszolta az új szobába.

– Vannak még meglepetéseid a tapéta alatt elrejtve? – örvendezett Okszána.

– Még az is lehet, de ne akarj mindent egyszerre – válaszolt pajzánul Sulgin, miközben megpaskolta Okszána hátsóját. Sulgin úgy saccolta, hogy Nailja Fajnutgyinovna területét már teljesen bekebelezték, és most Kozolupovék konyhájánál tarthatnak. De sem Nailja Fajnutgyinovna, sem Kozolupovék nem panaszkodtak.

Sulgin még egy hétig kapta a hasznos és haszontalan tárgyakat egyaránt, de aztán történt valami rossz dolog: születésnapra hívták őket egy nyaralóba. Okszána sokáig hangosan elmélkedett azon, hogy mit lenne jobb ajándékozni a házigazdának, Obsession parfümöt vagy nyakkendőt, ettől Sulgin ébersége kissé ellankadt. És csak mikor már kipakoltak a taxiból, akkor vette észre, hogy Okszána egy nagy fehér dobozt cipel. Még a lélegzete is elállt.

– Ez meg mi?

– A grillsütő.

– Csak nem vetted?

– Nem, ez a miénk. Otthon kettő van, és nekünk még egy is sok, nem igaz?

– Mit műveltél! Azonnal visszavisszük!

De már késő volt: a taxi megfordult és elment, a házigazda kiszaladt a ház elé, örvendezett és hálálkodott a hasznos ajándékért. Sulgin egy falat saslikot sem tudott a szájába venni, annyira szörnyen érezte magát: mit gondolnak az ablaknál, hogyan büntetik majd meg? Okszána is rosszkedvűnek látszott, arra gondolt, hogy mennyire félreismerte Sulgint, micso-da sóher egy ember. Este, mikor hazaértek, Sulgin rögtön megnézte, hogy áll a mennyezet, nem mozdultak-e el a falak, helyén van-e a balkon, mi van a hűtővel és a tűzhellyel – a baj bárhol felütheti a fejét. Ellenőrizte a villamos kapcsolótáblát, benézett az ágy alá, megszámolta a háztartási gépeket, és az összes felbontatlan, felesleges holmival teli dobozt, amelyeket Jakubovics varrt a nyakába. Könnyű azt mondani, hogy „megszámolta”, ugyanis a dobozok egészen a mennyezetig tornyosultak, elfoglalva mindhárom szobát, a folyosón pedig csak oldalazva lehetett átfurakodni. Látszólag minden rendben volt. Ekkor telefonált az anyós, aki elvitte Kirocskát a hétvégére, és azt mondta, hogy a gyerekeknek láza van, szinte lángol a teste.

– Látod mit csináltál? Ez a grillsütő miatt van! – kiabált Sulgin Okszánára.

– Meghibbantál? – tört ki a sírás Okszánából.

– Hagyd békén a gyerekeket! Hallod? Hozzá ne nyúlj! – kiabált Sulgin az öklét rázva, nem tudni kinek.

Reggelre lement Kirocska láza. Sulgin dühösen és határozottan elindult az ablakhoz, hogy férfihez méltóan rendezze el a dolgokat. Mit is jelentsen ez tulajdonképpen? Az ablak nemezcsizmát adott, ahogy a kapcsolatuk legelején. Ezt hogy képzeled? – kérdezte dühösen Sulgin, és öklével a zárt spalettába csapott. – Hé! Téged kérdezlek! – Az ablak hallgatott. – Válaszolj, ha kérdezlek! – Csend. – Én figyelmeztettek! – fenyegetőzött Sulgin.

Otthon lenyugodott és gondolkodni kezdett, hogy mit kellene tenni ezután. A helyzet elég rosszul állt. Egyrészt, a láthatatlan gonosz erők az ablak mögül minden nap ajándékot adnak, lehet, hogy nem a legjobb minőségűt, de egészen jót. Körülbelül másfél év alatt annyi minden összegyűlt Sulginnál, hogy akár egy boltot is nyithatott volna, hogy eladja őket. Másrészt a legrosszabb az, hogy az ablak nem hagy semmit eladni. Nem hogy eladni, de elajándékozni, sőt kidobni sem enged semmit. Tiszta totalitarizmus, gondolta Sulgin keserűen: teljes kontroll és semmi piac! De azért mégis van valami emberség bennük, mert mikor a lakás szűkössé válik, megnövelik a területét. Frolov Valéra esetében szemmel láthatóan a végtelenségig növelték. Egyébként meg kinek kell akkora lakás, ráadásul balkonnal, ha nem csinálhat vele az ember azt, amit akar? Meg kellene próbálni privatizálni, gondolta Sulgin.

Mit gondolsz, privatizálhatnánk? – kiáltott Sulgin Frolov Valérának. Valéra nem mondott semmit, bizonyára nem hallotta jól. Kényelmetlen volt játszani, és egyáltalán ülni is nála, mert a padlón mindenütt sínek voltak, a síneken csillék futottak, és hol a figurákat, hol a kávécsészéket verték le. Így a szobában állandóan csörömpölés hallatszott, és valamiféle bűz is terjengett. A falakon mindenütt tévék garmadája.

- Mi ez itt nálad? – kiáltott Sulgin a sínekre mutatva.
- Hát, mintha a SzibAlumínium lenne!⁵
- Én meg azt hittem, hogy az Gyeripaszkáé.
- Az ellenőrző részvénypakett az övé!

Sulgin szinte megsajnálta Gyeripaszkát, aki valószínűleg boldogan megvenné Valéra részvényeit, de nem úgy van az. Semmit sem lehet eladni. De milyen érdekesen alakulnak a dolgok, gondolta Sulgin – gyakorlatilag együtt kezdték, és Valérának már egy egész iparága van, igen, mondhatni, ő is oligarcha. Sulginnak csak egy háromszobás lakása van, és egy felesége, aki virslit árul. Társadalmi egyenlőtlenség és piac meg semmi, jó mi?! Észak-Koreában ezt álmukban sem gondolták volna!

Okszána vissza akart menni dolgozni, Kirocskának pedig bébiszittert akart fogadni. Úgy-hogy mikor az ablak kiáltott: „Bébiszitter Kirocskának”, Sulgin rögtön megélenkült: „Viszem-viszem!”, és csak aztán kapott észbe, mikor már késő volt. A bébiszitter lábakkal előre bújta ki az ablakon, mintha épp akkor született volna, és még csak a lábai voltak kint, mikor Sulgin már felismerte a katasztrófa súlyosságát. A bébiszitter úgy húszéves lehetett, alakja, mint egy Playboy-lányé, gyönyörű mellekkel, haja festett szőke, rúzsa málnapiros, szájában egy fűszál. Megigazította a miniszoknyáját: – És a gyerek hol van?

- Nem engedem – mondta dühösen Sulgin.
- Most meg mi van?
- Nekem egy vén hülye kell, és nem egy... egy!..
- Hát együtt fogunk megöregedni, eszem pedig – meg fogsz lepődni – amúgy sincs! – kacagott fel a nő.
- Nekem feleségem van!!!

⁵ Oroszország vezető alumínium-előállító cége a 2000-es évek elején (*a ford.*).

– Édi-bédi, de cuiki, felesége van!

A Cserjomuski piacon kell keresztülmenni, ott majd lemarad és eltűnik – gondolta Sulgin. De a dolog rosszabbul sült el: a nő erősen fogta Sulgin kezét, bőrszoknyás fenekét riszálta, és hangosan hol fekete kaviárt, hol cseresznyét követelt. Legalább a maffia megjelenne – nézett körbe szomorúan Sulgin. – Ki ellenőrzi ezt a piacot? Talán az azerbajdzsánok?... a szolncevszkiek?... Hová tűnhettek? Amikor kellenének, nincsenek sehol. Így megy minden nálunk!

Nagy nehezen hazaértek a kaviárral és a cseresznyével. Micsoda szégyen, a járókelők az utcában megfordultak utánuk.

– Tigrisem, szakíts nekem orgonát! – nyögdécselte a bébiszitter.

Sulginnak támadt egy ötlete: be kell nézni Frolov Valérához, mintha csak ostáblázni akarna. A nőt egy csillébe tenni, alumíniumot rá, és lezárni a tetejét. És menjen innen a francaha Gyeripaszkához. Ezt nem úgy kell megítélni, hogy ő elajándékozta a bébiszittert – magyarázta gondolatban az ablaknak Sulgin –, ez csak amolyan kirándulás. Igen, ez csak egy kirándulás, így is lesz nyilvántartva. „Szibéria, én nem félek tőled, Hisz, orosz hon, ez is a te földed!...” – kezdte dúdolni Sulgin.

Valéra ajtaját valamiféle sarkvidéki, rókaprém sapkás emberek nyitották ki, és azt mondták, hogy a házigazda nincs otthon.

– Megvárom – igyekezett beljebb kerülni Sulgin, bár nem volt kellemes nyári szandálban a havon lépkedni. A síneket és az asztalt is, ahol az ostábla állt, ellepte a hó, és egyáltalán, barátságatlan volt Valéra egész birodalma: szürkület, hosszú, komor sorban álló tévék, hóval borított hepehupás síkság, messze a horizonton pedig gázfáklyák lobogtak. Egy szarvas futott el nem messze tőle, utolérte a csordát.

– De kérem, nem lehet – tessékelték ki Sulgint az északi emberek.

– Magát nem kérdeztem! Hová ment?

– A Szövetségi Tanácshoz – hazudták az északiak.

Sulgin állt a becsapódott ajtó előtt, és természetesen nem hitte ezt el. Az egyszerű, kémlelő nyílásos furnérajtó résein keresztül csábító leves illat terjengett. Az ajtó előtt kopott lábtörő. Egyébként meg minden lehetséges. Meg kell kérni Valérát, mint jó szomszédot, barátot, hogy süssön meg a reformokat. Hogy engedélyezzék az eladást, a cserét és egyáltalán... Belépni a piacra. Milyen kényelmes lenne, hogy ami nem kell, azt eladni, a pénzen meg azt venni, ami kell. Ugye? Vajon ők ott ezt nem értik? Hiszen Okszana a virslijeivel olyan szabad, mint a madár. Neki meg a nyakába sózták ezt a selejtes bébiszittert.

– Butácska, de ingyen van – csendült fel a bébiszitter hangja.

– Tűnj el! – üvöltött fel Sulgin.

– Még a halál sem választhat el bennünket!

Sulgin előkotorta a kulcsát a zsebéből, odébb lökte a bébiszittert, berontott a lakásba, és erősen dobogó szívvel megállt egy pillanatra, hogy kifújja magát. Aztán egy matracal eltorlaszolta a bejáratot, és kitámasztotta egy bontatlan Toshiba feliratú dobozzal.

A bébiszitter egész éjszaka próbált bejutni az ajtón. Okszana nem akarta a magyarázatokat hallgatni, fogta Kirocskát és bezárkózott egy távoli, elméletileg nem is létező szobába, és ott sírdogált. A bébiszitter Sulginhoz kopogtatott, Sulgin pedig Okszanához, az alsó szomszédok pedig felháborodva a zaj miatt, a radiátort ütögették, valószínűleg egy villáskulccsal. Az ablak előtt orgonabokor pompázott, Valéra univerzumában a rénszarvaszuzmó megfagyott a hó alatt, és a szánhúzó kutyák fáradtan csaholtak. Virradatkor Sulgin az álmatlanságtól kime-

rülten a konyhába préselte magát, hogy vizet igyon, és meglátta, hogy a falban már egy új szoba kezd formálódni, akárcsak egy tavaszi nyírfarügy. Nyilvánvaló, hogy a bébiszitternek készítik. Tehát nem hagyják békén. Ez a vég. Dönteni kell.

Döntött. Aztán habozni kezdett, majd megint elszánta magát.

Határozottan elindult a harmadik udvarba, az ötödik épülethez, a nyakába kapaszkodó, csicsergő bébiszitterrel.

– Menő verda tuti tuninggal! – jelentette be közönségesen az ablak.

– Ó, de klassz! – buzdukt fel a bébiszitter.

– Nem viszem el – válaszolta sajnálattal, de méltósággal Sulgin.

– Igen, de akkor én jövök! – örvendezett az ablak, és a spaletták becsapódtak.

Álltak egy ideig, vártak, kopogtattak, de Jakubovics hallgatott. Sulgin sarkon fordult, átmert az udvaron, mindenféle ócskaságon és ipari hulladékon keresztül.

– Hova rohansz? Magas sarkúban vagyok! – mintha csak a férjének kiáltott volna a pereszóna.

– Szállj le rólam, te átok!

– Én té...

– Viszem! – kiáltották valahonnan, és a bébiszitter eltűnt, elakadva a szó felénél. Sulgin körülnézett, a nő sehol. Nagyszerű. Nagy kő esett le a szívről. Hazafelé vett egy csokor virágot.

– Ez mi? – kérdezte komoran Okszána, Kirocskával a kezén.

– Virág.

– Viszem! – kiáltott a távolból az ablak, és a csokor eltűnt, Sulgin pedig ott maradt, behajlított ujjakkal, mintha a virág még ott lenne a kezében. Okszána háta mögött, a konyhában valami sisteregni kezdett.

– Kiforr a kávé! – mondta idegen hangon Sulgin, csakhogy mondjon valamit. Viszeem! – válaszoltak valahonnét, és a kávé eltűnt a kiöntővel és az odaégett kávéfolttal együtt, így a tűzhely olyan lett, mintha új volna.

– Jaj, a tűzhely – mondta Sulgin, „viszeeeeem!” – és a tűzhely már ott sem volt.

– Mit jelentsen ez? – kérdezte riadtan Okszána.

– Az ablak – suttogta Sulgin, de meghallották. És az ablakok is eltűntek a lakásból, a helyükön tömör fal keletkezett, így sötét lett, mint a világ teremtése előtt. Okszána felsikoltott, és Sulgin is kinyitotta a száját, hogy azt mondja: „Okszánocska, Okszánocska”. De már mindent értett. És inkább nem mondta.

Most Jakubovics lépett.